

COMUNICACIÓ

Ignasi Roviró: *Estètica i Retòrica: l'acte d'acceptació de la mort*

Tot partint d'una oració del capítol *Acte de l'acceptació de la mort* del llibre del Pare Claret *El camí dret i segur per arribar al cel*, es repassen els aspectes estètics i retòrics del llibre per arribar a la conclusió que el text depassa al comunicant en tots els aspectes des d'on es faci l'anàlisi. A partir d'aquí s'obren quatre àmbits de superació. 1) Un llibre que es dissol en la història: exposa la vida editorial del llibre (117 anys amb 73 edicions en català, 185 en castellà, 6 en basc, 13 en portuguès i 2 en pamgasinan), la seva desaparició sobre textos precedents no claretians (fins els moment present s'han detectat 11 llibres que reproduïen gairebé literalment les oracions pietoses) i la seva construcció a mesura que s'edita (18 anys després de la primera edició, el text ha ampliat gairebé 10 vegades el seu volum). 2) Un lector que és rosegat pel text: tot text implica el subjecte lector que el llegeix. Amb aquesta màxima es pren distància sobre el que és escrit fa aproximadament 150 anys i es valora els aspectes de retòrica i estètica. S'analitzen els elements de força narrativa i es vinculen amb la simbologia religiosa. 3) Un lector que necessita la història de les mentalitats: per acostar-nos al cercle d'idees des del qual es pensa el text analitzat, necessitem una història de la teologia i una de la filosofia; però en tractar-se d'un text i d'un tema amb molta incidència popular, també reclamem una història de la mort, de la relació entre l'home i Déu, de la por, de la venjança, de l'amor a les coses i als sers, una història de la justícia –sigui humana o divina–, dels enemics, de la supèrbia i de l'orgull, dels càstigs i de la reparació; una història de Déu i del pecat, una història de l'infern, del cel i del purgatori. També ens seria útil una història del cos. I 4), la iconografia, unes imatges espectaculars. En aquest darrer àmbit s'analitza com la iconografia que acompanya l'obra té els seus precedents en obres de finals del segle disset i és adaptada a fulls volants amb intencions pies diverses. En definitiva, la complexitat del text i de la seva iconografia supera a tot lector que s'adreça incautament a la literalitat.

Oració objecte d'anàlisi: "Oh pols! Oh cucs! jo vos rebo, vos estimo y vos miro com los instruments de que se serveix la justícia de mon Dèu pera castigar la superbia y lo orgull que me han fet rebelde als seus manaments: venjeuvos de sos interessos, repareu las injurias que li he fet, destruïu aquest cos de pecat, aquest enemich de Dèu, aquest membre de iniquitat, y feu que triumpfe lo poder del Criador sobre la flaqueza de la sua indigna criatura."

Exemple d'iconografia:

*Lliçó de l'alcalde de Girona, Dr. Joaquim Nadal:
Sr. Just Palma, Dr. Joaquim Nadal, Sr. Antoni Bosch,
Dr. Josep Monserrat, Dr. Ramon Pinyol.*

